

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (judecător Olesia Țurcan)

Dosarul nr. 2r-555/19

DECIZIE

04 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele completului, judecătorul:

Maria Guzun

Judecătorii:

Virgiliu Buhnaci și Liuba Pruteanu

Examinând, fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Nicolae Roșca, în interesele Maiei Sandu, împotriva încheierii judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2019, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXXXX către XXXXXXXXXXXX, privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,-

a constatat:

Circumstanțele cauzei:

La data de 18 iulie 2018, reclamanta XXXXXXXXXXXX s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva lui XXXXXXXXXXXX cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, prin care solicită obligarea pârâtului de a dezminți informațiile lansate de XXXXXXXXXXXX la 06 și 07 iunie 2018 pe rețeaua de socializare facebook.com, pe care reclamanta le consideră false, încasarea din contul lui XXXXXXXXXXXX a prejudiciul moral în cuantum de 200.000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, constând în mărimea taxei de stat în cuantum de 6100 lei și a cheltuielilor aferente asistenței juridice ocazionate de proces, care vor fi justificate ulterior.

Prin referința pe marginea litigiului în cauză, prîtul XXXXXXXXXXXX a solicitat scoaterea cererii de pe rol, dat fiind incidența în pricina civilă a neregularităților determinate de neîndeplinirea condiției prelabile sesizării instanței, constând în nerespectarea de către reclamantă a procedurii, prevăzută prin lege, de soluționare prelabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2019, s-a admis cererea privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, depusă de către XXXXXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXXXXX cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale. S-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată, depusă de către XXXXXXXXXXXX împotriva lui XXXXXXXXXXXX cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, în temeiul art. 267 lit.a) CPC.

Solicitarea recurentului:

La data de 27 februarie 2019, avocatul Nicolae Roșca, în interesele Maiei Sandu a declarat recurs împotriva încheierii judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2019, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond cu restituirea cauzei spre rejudecare pentru a fi soluționată în fond.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei a invocat că, concluzia instanței de a scoate cererea de pe rol pentru că procedura de soluționare prelabilă a litigiului s-a petrecut defectuos, este contrară dispozițiilor legale.

Menționează că, potrivit materialelor cauzei, Reclamanta a expediat cererea prelabilă pe adresa mun. Orhei, str. Vasile Lupu nr.36, of.326. Chiar dacă Pârâtul Ilan Șor nu-și are domiciliul pe această adresă și acolo este înregistrat partidul care-i poartă numele, adică Partidul Politic Șor, consideră că, cererea prelabilă a ajuns la destinație, adică la cunoștința pârâtului Ilan Șor, care este autorul informației false și defăimătoare răspândite.

Indică că, după cum rezultă din extrasul din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, anexat de pârât la materialele cauzei, Ilan Șor este Președintele Partidului Șor, adică are calitatea de administrator al partidului - persoană juridică.

La soluționarea cererii de scoatere de pe rol, instanța de fond a neglijat în totalitate dispozițiile art.61 alin.(2) și art.67 alin.(4) din Codul civil, din coroborarea cărora rezultă cert că, Ilan Șor a cunoscut sau a avut posibilitatea să cunoască despre cererea prelabilă, expediată de reclamantă. Legiuitorul, în art.67 alin.(4) Cod civil stabilește prezumția că, "toate documentele și scrisorile intrate la sediul se consideră recepționate de către persoana juridică", adică devin cunoscute administratorului său.

Sustine că cererea prelabilă expediată de reclamanta Maia Sandu pe data de 13 iunie 2018 și ajunsă pe data de 14 iunie 2018 la

Susținut ca, cerere prealabilă, expediată de reclamanta Maia Sandu pe data de 15 iunie 2018 și ajunsa pe data de 17 iunie 2018 la sediul Partidului Șor, pe adresa m. Orhei, str.V. Lupu nr.36, of. 326, în baza art.67 alin.(4) Cod civil se prezumă a fi recepționată de către Partidul Șor și cunoscută de Președintele acestui partid Ilan Șor. Indică că, între persoana juridică - Partidul Șor și Președintele său Ilan Șor există o legătură indisolubilă, or, persoana juridică poate să existe și să-și realizeze capacitatea de subiect de drept doar prin administratorul - persoana fizică subiectul cu rațiune și discernământ. Ilan Șor nu se dedublează, acesta recepționând cererea prealabilă în calitate de Președinte al Partidului Șor, aceasta îi devine opozabilă și în calitate de persoană, care a răspândit informația falsă și denigratoare.

Prin referință, depusă la 27 martie 2019 asupra cererii de recurs, avocatul Banaru Vadim în interesele lui XXXXXXXXXX a solicitat respingerea recursului, declarat de către Sandu Maia, reprezentată de avocatul Roșca Nicolae împotriva încheierii instanței de fond ca fiind neîntemeiată și menținerea încheierii recurate.

Termenul de declarare a recursului:

Potrivit art. 425 CPC al RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la data de 12 februarie 2019, astfel că, recursul declarat la 27 februarie 2019 se constată că, a fost depus în termen.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind materialele dosarului, **Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău**, consideră recursul întemeiat și urmează a fi admis, casată încheierea judecătorească a judecătoarei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2019, cu remiterea pricinii la rejudecare, în aceeași instanță pentru examinarea cauzei în fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) CPC, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătoria.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 267 lit. a) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.

Din actele cauzei rezultă că, reclamanta XXXXXXXXXX prin acțiunea în judecată înaintată către Șor Ilan cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale solicită obligarea pârâtului de a dezminți informațiile, lansate de Șor Ilan la 06 și 07 iunie 2018 pe rețeaua de socializare facebook.com, pe care reclamanta le consideră false, încasarea din contul lui Șor Ilan a prejudiciului moral în cuantum de 200.000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, constând în mărimea taxei de stat în cuantum de 6100 lei și a cheltuielilor aferente asistenței juridice ocazionate de proces.

În conformitate cu prevederile art. 15 din Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile. Persoana va indica în cerere informația pe care o consideră defăimătoare și, în cazul răspândirii unor relatări cu privire la fapte, circumstanțele care demonstrează că informația este în esență falsă sau, în cazul răspândirii judecăților de valoare, circumstanțele care demonstrează că acestea nu se bazează pe un substrat factologic suficient.

În conformitate cu art. 16 al aceiași legi (1) Cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informației și, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informație. (2) Dacă se constată că informația la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspândit informația sau autorul informației satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. (3) Rectificarea sau dezmințirea informației, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informația a fost răspândită de mass-media și publicația sau emisiunea care a răspândit această informație apare mai rar decât o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. (4) Plata compensațiilor în temeiul cererii prealabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile sau într-un alt termen convenit de părți. (5) În cazul refuzului de a satisface, integral sau parțial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

Prin urmare, din materialele cauzei se atestă faptul că, reclamanta Maia Sandu la data de 12 iunie 2018, a expediat în adresa pârâtului XXXXXXXXXX o cerere prealabilă, formulată în conformitate cu prevederile art. 15 și 16 din Legea nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare (f.d.12-14) la adresa municipiului Orhei, str. Vasile Lupu nr.36, oficiul 326. La fel, potrivit versiunii print-screen, cererea prealabilă a fost expediată la adresa de email info@partidulsor.md, ce aparține Partidului Politic Șor, președintele căruia este XXXXXXXXXX.

În acest sens, colegiul consideră eronată soluția instanței de fond, prin care și-a motivat soluția precum că, la caz, procedura de soluționare prealabilă a litigiului s-a petrecut defectuos, pe motiv că, din înscrisurile anexate rezultă că, acțiunile de înștiințare prin intermediul postei electronice au fost efectuate din numele Partidul Acțiune și Solidaritate în adresa juridică Partidul Politic Șor”

informațiile poștei electronice au fost create de un număr 1 alături de numărul și solicitate în adresa juridică a Partidului Politic „Șor” mun.Orhei, str. Vasile Lupu 36, of.326 (f.d.16), precum și adresa electronică a acestuia - info@partidulșor.md (f.d. 17,18), iar din copia avizului de recepție rezultă că, aceasta a fost expediată la fel, la sediul Partidul Politic „Șor” și o dovadă de recepție, de către pârâtul - persoană fizică XXXXXXXXXX, a cererii prealabile nu este.

Aici, colegiul menționează că, procedura prealabilă de către reclamantă este respectată, întrucât de către aceasta a fost anexate probe, prin care se confirmă faptul că, cererea prealabilă a fost expediată la adresa juridică a partidului politic Șor, al cărui Președinte este XXXXXXXXXX, cât și la adresa de email a acestuia. Respectiv, miza constă în prezentarea dovezii respectării procedurii de soluționare prealabilă a cauzei, inclusiv cu trimiterea cererii la adresele cunoscute, indiferent că la sediul persoanei juridice or la domiciliul acestuia, important să prezinte dovada expedierii la adresa acestuia sau la orșicare adresă, deținută de către acesta, fie că la domiciliu or, sediul persoanei juridice, pe care o administrează.

Potrivit art. 61 Cod civil (1) Persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator. Persoana juridică poate avea unul sau mai mulți administratori. (2) Are calitatea de **administrator persoană fizică** sau, în cazurile expres prevăzute de lege, persoana juridică care, în condițiile legii și ale actului de constituire, este desemnată să acționeze, în raporturile cu terții, individual sau colectiv, în numele și pe contul persoanei juridice.

Tot ce face persoana juridică în calitatea sa de subiect de drept în relațiile juridice cu terții le face prin administrator și persoanele, cărora acesta le delegă atribuții.

Partidul Politic Șor ca și persoană juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin Președintele XXXXXXXXXX.

Legiuitorul, în art.67 alin.(4) Cod civil stabilește prezumția că ”toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică”, adică devin cunoscute administratorului său.

Cît privește alegațiile reprezentatului intimatului precum că, cererea urma să fie expediată la adresa pîrîtului ca persoană fizică, fie la adresa de domiciliu- mun. Chișinău, str. Florica Niță 7/1, ap. 26, fie la adresa de e-mail ilan.shor.mail@gmail.com, Colegiul civil le respinge ca fiind neîntemeiate, or, legea prevede expres că, cererea prealabilă se expediază autorului informației și atît.

La caz, instanța de recurs reține că, dreptul de acces la un tribunal garantat de articolul 6 § 1 al Convenției nu este absolut, dar poate avea anumite limite; acestea sunt permise din momentul în care dreptul de acces, prin însăși natura sa, necesită o reglementare din partea statului. În acest sens, statele contractante se bucură de o anumită marjă de apreciere, deși decizia finală cu privire la respectarea prevederilor Convenției revine Curții. Urmează să se asigure că limitele aplicate nu restrîng sau reduc accesul la un tribunal a unei persoane într-un așa mod sau măsură încît să afecteze esența dreptului în sine. Mai mult decît atît, o limitare nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1 în cazul în care nu urmărește un scop legitim și dacă nu există un raport de proporționalitate rezonabil între mijloacele utilizate și scopul urmărit să fie atins (a se vedea Waite și Kennedy c. Germaniei [MC], nr. 26083/94, § 59, CEDO 1999 I).

Dreptul de acces la un tribunal este încălcat atunci cînd normele legale încetează să servească obiectivelor securității juridice și buneii administrare a justiției și să formeze un fel de barieră, prin care împiedică examinarea fondului cauzei reclamantului de o instanță competentă (vezi Tsalkitizis c. Greciei, nr. 11801/04, § 44, din 16 noiembrie 2006).

În acest sens, instanța de recurs conchide că, hotărîrea este actul, prin care se finalizează procesul, ea reprezentînd opera judecătoreului al cărui conținut este rodul raționamentului prin care acesta supune o speța determinată regulii generale de drept. Evoluția acestui raționament reprezintă motivarea hotărîrii. Aceasta este necesară pentru a o face înțeleasă și acceptată de părțile litigante, dar și pentru a permite cînd este cazul, instanțelor superioare să verifice dacă nu există lacune sau contradicții în raționamentul judecătorilor.

În concluzie, **Colegiul civil** conchide că, scoatere neîntemeiată a acțiunii de pe rol, afectează nu numai drepturile părților la un proces echitabil dar și încrederea părților în actul justiției, urmînd astfel, de înlăturat viciul respectiv, de către instanța care a emis încheierea.

Luînd în considerație cele stipulate supra și faptul că, eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, or instanța nu poate lipsi părțile de un grad de jurisdicție pentru examinare cauzei în fond, pricina urmează de remis spre rejudecare la judecătoria Judecătoria Chișinău, în același copleț de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Reieșind din cele elucidate mai sus, **Colegiul civil** a stabilit cert că, argumentele expuse în recurs sînt întemeiate și fondate, din care motiv instanța de recurs consideră necesar de a le admite și anulează încheierea judecătorei *Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2019*, cu remiterea pricinii la rejudecare, în aceeași instanță.

În conformitate cu art. 427 lit. (b), 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,- decide:

Se admite recursul declarat de către *avocatul Nicolae Roșca, în interesele Maiei Sandu.*

Se anulează încheierea Judecătorei *Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2019, emise în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXXXXXX către XXXXXXXXXX, privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, cu remiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță.*

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Judecătoria

Virgilu Buhnaci

Liuba Pruteanu